

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2022

Chișinău

**Pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la
modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național
de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural**

În temeiul art. 13 lit. c) din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 67-71, art. 93), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 201-213, art. 537), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

În tot textul Hotărârii:

a) textul „Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli” se substituie cu textul „Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural”;

b) textele „cerere de sprijin”, „cerere de solicitare a subvenției”, „cerere de subvenționare”, „cerere de solicitare a sprijinului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „cerere de acordare a subvenției”, la forma gramaticală corespunzătoare;

c) textul „1.3” se exclude;

La punctul 2 din hotărâre subpunctele 1) și 2) vor avea următorul cuprins:

„1) distribuie/redistribuie a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural pentru măsurile/submăsurile de sprijin și pe categorii de producători agricoli, în funcție de cererile producătorilor agricoli și în conformitate cu prioritățile și necesitățile economiei naționale, inclusiv în vederea

stingerii datoriilor pentru cererile de solicitare a subvențiilor, confirmate prin hotărâri sau decizii judecătorești definitive;

2) repartizare Instituției Publice "Oficiul Național al Viei și Vinului" a alocațiilor aprobate anual în conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat, în calitate de contribuție a bugetului de stat la formarea Fondului Viei și Vinului;”.

în Anexa nr. 1 la hotărâre:

1) capitolul I:

la subpunctul 1) după textul ”producător agricol,” se completează cu cuvintele ”producător agricol micro,”;

subpunctul 3):

a) litera d) va avea următorul cuprins:

„d) *companie de consultanță* – persoană juridică care prestează servicii de consultanță și formare a producătorilor agricoli, inclusiv organizații necomerciale care reprezintă asociațiile profesionale ale fermierilor;”;

b) la litera e) textul „ , referitoare la volumul și cantitatea lucrărilor/bunurilor supuse subvenționării, suprafețelor plantațiilor înființate” se exclude;

c) se completează cu litera u) cu următorul cuprins:

„u) *sistem de canalizare/sanitație a exploatației agricole* – sistem format din stații de epurare; bazine acvatice pentru captarea, epurarea apelor menajere și pluviale (geomembrana și geotextil, sau construcții din beton armat cu strat ermetic specializat); stație de pompare/mărunțire; separatoare de grăsimi; separatoare de hidrocarburi; fose septice; stații și utilaje de pompare și aerare; rezervoare și camine ermetice; dozatoare de reactive; conducte de apă; panouri electrice.”;

2) la punctul 1, cuvintele „măsurile de sprijin” se substituie cu textul „măsurile/submăsurile de sprijin,”;

3) la punctul 6, după cuvintele „producătorilor agricoli” se completează cu textul „instituțiilor de învățământ și cercetare-inovare din domeniul agricol și asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații”;

4) punctul 7:

a) alineatul introductiv va avea următorul cuprins:

„Sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, grupurile de producători, instituțiile de învățământ și cercetare-inovare din domeniul agricol, asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații care au efectuat investiția ce corespunde domeniilor de acțiune aferente fiecărei măsuri/submăsuri de sprijin financiar și care:”

b) subpunctul 5) va avea următorul cuprins:

„5) dovedesc, prin acte confirmative, realizarea investiției de către solicitant (facturi fiscale, ordine de plată privind achitarea integrală a obiectului investițional, acte de dare în exploatare sau punere în funcțiune);”;

c) la subpunctul 7), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) pentru terenurile agricole destinate înființării plantațiilor de arbuști fructiferi și căpșun, inclusiv pentru construcția/reconstrucția serelor, solarilor, tunelurilor, precum și alte bunuri, inclusiv agricole, altele decât terenurile agricole, în sensul Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, termenul de arendă/comodat nu este mai mic de 5 ani, înregistrat în modul stabilit, calculat începând cu anul precedent celui de subvenționare;”;

5) punctele 8 și 9 vor avea următorul cuprins:

„8. Mărimea sprijinului financiar acordat unui beneficiar în cadrul unui an de subvenționare, cumulativ pe toate măsurile/submăsurile de sprijin, nu poate depăși suma de 5,0 mil. lei per beneficiar, cu excepția producătorilor de lapte de vacă, pentru care plafonul maxim constituie 7,0 mil. lei, iar pentru grupurile de producători și cooperativele de întreprinzător valoarea sprijinului financiar se majorează cu 50% din valoarea subvenției autorizate.

9. În vederea încurajării și stimulării activităților agricole prioritare, subvențiile acordate în condiții generale, din valoarea investiției eligibile, se majorează la cererea producătorului agricol și se calculează din valoarea subvenției autorizate, după cum urmează:

1) 20% – tinerilor fermieri, femeilor fermiere și migranților reveniți, pentru submăsurile de sprijin 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6;

2) 20% – producătorilor agricoli angajați în cultivarea culturilor ecologice sau creșterea șeptelului animalelor ecologice, la accesarea subvențiilor în cadrul submăsurilor 1.1, 1.2 (din valoarea subvenției autorizate), 1.4 și 1.5, cu prezentarea copiei de pe certificatul de conformitate/autorizația de confirmare a conversiei emis producătorului de organismul de inspecție și certificare, în care se menționează: cultura, suprafața și anul de conversie;

3) 10% – producătorilor agricoli care au achiziționat bunuri eligibile pentru subvenționare, de producție autohtonă, la accesarea subvențiilor în cadrul submăsurilor 1.5, 2.2, și 2.4;

4) 50% – grupurilor de producători și cooperativelor de întreprinzător care efectuează investiții în sectorul agroalimentar conform submăsurilor de sprijin 1.6.1, 1.6.2, 1.6.3 și 1.6.4;

5) 10% – pentru producătorii agricoli care efectuează investiții în sectorul zootehnic, cu excepția investițiilor pentru exploatațiile specializate în producerea laptelui;

6) 20% – pentru producătorii agricoli care desfășoară activitate de producere a laptelui de vaci, oi și capre, în cadrul submăsurilor 1.4, 1.5 și măsura 4. Direcția de producție se determină în baza rasei animalelor exploatate, fiind eligibile exploatațiile în care cel puțin 75% din efectivul de animale este din rase specializate pentru producția de lapte sau mixte.

În cazul în care solicitantul subvenției cade sub incidența mai multor înlesniri enumerate la prezentul punct, acesta, pe parcursul unui an de subvenționare, va beneficia doar de una, la alegere.”;

6) la punctul 10, textul ”, cu excepția submăsurilor 1.3 și 2.4, pentru care investițiile cu componentă de grant nu sunt eligibile” se exclude;

7) punctul 11¹ va avea următorul cuprins:

„11¹. Prin derogare de la punctul 11 subpunctul 3):

1) beneficiarii de subvenții sunt obligați să nu admită înstrăinarea/darea în folosință sub orice formă a obiectului investiției sau, după caz, casarea, defrișarea plantațiilor multianuale, sacrificarea, alta decât cauza de rebutare, pieirea efectivului de animale, conform următoarelor perioade de timp:

a) 1/3 din durata de funcționare utilă a plantației multianuale subvenționate;

b) 2 ani – pentru bovine, ovine și caprine;

c) 2 ani – pentru scoafe/scrofițe;

d) 1 an – pentru vieri, iepuri;

e) 1 an – calculat din ziua autorizării spre plată a subvenției, pentru investițiile realizate în domeniul apicol;

2) se permite producătorului agricol, transmiterea în folosință a obiectului investiției *Asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații*, pe perioada care producătorul agricol este membru al acesteia pentru a fi utilizat conform destinației.”;

8) punctul 13:

a) la subpunctul 5), după cuvintele „formarea profesională a administratorului” se completează cu cuvintele ”sau a unui angajat, cu funcție de conducere pentru categorii de producători mijlocii și mari”;

b) subpunctul 9) va avea următorul cuprins:

”9) document primar privind contabilizarea mijlocului fix, pentru utilaje, echipamente și alte bunuri eligibile care necesită a fi instalate la submăsurile 1.1, 1.2 - pentru echipamentul antigrindină/antiploaie, 1.4, 1.6, 2.2 și măsura 4.;

9) la punctul 14, subpunctul 4), cifrele „15” se substituie cu cifrele „30”;

10) secțiunea a 2-a:

în denumirea secțiunii cuvintele „Măsurile de sprijin” se substituie cu textul „Măsuri/submăsuri de sprijin”;

11) Submăsura 1.1. va avea următorul cuprins:

„1.1. Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor, a fructelor, a plantelor aromatice, condimentare și medicinale pe teren protejat (sere, solarii, tuneluri)”;

12) la punctul 17, aliniatul doi va avea următorul cuprins:

„Sprijinul poate fi acordat pentru suprafețele pe teren protejat sub minimul eligibil de 0,1 ha, dar nu mai puțin de 0,03 ha, dacă producătorul agricol solicitant, dispunând de construcții pe teren protejat, anexează la acestea altele, formând o construcție cu suprafața cumulativă de cel puțin 0,1 ha.”;

13) la punctul 21, textul „1,5” se substituie cu textul „2,0”;

14) punctul 24:

subpunctul 1):

a) primul alineat va avea următorul cuprins:

„1) înființarea, începând cu toamna anului de subvenționare, conform proiectului de înființare, a actelor de înființare a plantațiilor multianuale cu material săditor provenit din pepiniere autorizate sau din import, cu soiuri ce corespund criteriilor speciale de eligibilitate de la art. 25 alin. (1) pct. 1) lit. c) și c¹) din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, după cum urmează:”;

b) litera d) se completează cu textul „, condimentare și medicinale”;

15) la punctul 26, după textul „pentru înființarea plantațiilor multianuale,” se completează cu cuvintele „cu excepția plantațiilor viticole cu soiuri pentru vin”;

16) punctul 27:

a) subpunctul 1):

la litera a), textul „liniuțelor unu și doi” se substituie cu textul „primei liniuțe”;

liniuța întâi se abrogă;

la litera b), textul ”pentru livezile de cireș și prun altoit pe portaltoi vegetativ și dotate cu sisteme de irigare, cu densitatea pomilor la hectar” se substituie cu textul ”pentru livezile de cireș, prun, cais, piersic și nectarină, inclusiv platforme, altoite pe portaltoi vegetativ și dotate cu sisteme de irigare, cu densitatea pomilor la hectar”;

b) subpunctul 2) litera d):

la liniuța trei, textul „35 mii lei/ha” se substituie cu textul ”60 mii lei/ha”;

la liniuța patru, textul „40 mii lei/ha” se substituie cu textul ”65 mii lei/ha”;

c) subpunctul 4):

litera a), textul „Pergolă/Tendoni” se substituie cu textul „Tendoni/Trentina” și alte subtipuri de Pergolă”;

litera b) textul „40 mii lei/ha” se substituie cu textul „60 mii lei/ha” iar textul „50 mii lei/ha” se substituie cu textul „75 mii lei/ha”;

litera c), textul „30 mii lei/ha” se substituie cu textul „45 mii lei/ha”, iar textul „35 mii lei/ha” se substituie cu textul „50 mii lei/ha”;

d) la subpunctul 6), textul „100 mii lei/ha” se substituie cu textul „150 mii lei/ha”;

e) subpunctul 7):

la primul alineat, cifrele „40” se substituie cu cifrele „50”;

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) plasei antiploaie, procurate separat, dar nu mai mult de 200 mii lei/ha”;

a) la litera b) textul „200 mii lei/ha” se substituie cu textul „350 mii lei/ha”:

se completează cu subpunctele 10), 11) și 12) cu următorul cuprins:

„10) pentru echipament antiîngheț bazat pe gaz, achiziționat în perioada a doi ani de subvenționare și dat în exploatare începând cu data de 1 noiembrie a anului în curs de subvenționare - 50% din valoarea acestuia, dar nu mai mult de 250 mii lei/per unitate;

11) pentru echipament antiinsecte nou, achiziționat în perioada a doi ani precedenți celui de subvenționare, inclusiv în rate, și dat în exploatare începând cu

data de 1 noiembrie a anului precedent. Subvenția se va calcula după achitarea integrală a ultimei rate și trecerea în proprietate a echipamentului, în mărime de 50% din valoare, dar nu mai mult de 200 mii lei/ha;

12) pentru bandă reflectoare (husă de sol/țesătură reflectorizantă) -50% din valoarea investiției eligibile, dar nu mai mult de 300 mii lei/ha.”;

17) submăsura 1.3. și punctele 32-38 se abrogă;

18) la punctul 40, subpunctul 1) va avea următorul cuprins:

„1) pentru fermele zootehnice de bovine, ovine și caprine, porcine, păsări, iepuri, pești și animale de blană, destinate creșterii și întreținerii animalelor – 50% din costul utilajului tehnologic, materialelor de construcție, conform devizelor de cheltuieli, inclusiv conform proiectului tehnic elaborat de companii licențiate în acest domeniu, dar nu mai mult de 7 mil. lei per beneficiar pentru fermele zootehnice de bovine pentru producția de lapte și 5,0 mil. lei per beneficiar pentru fermele zootehnice de ovine și caprine, porcine, păsări, iepuri, pești și animale de blană.”;

19) la punctul 43:

a) subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) actul de recepție, însoțit de acordul de mediu sau de avizul expertizei ecologice de stat (pentru cazurile prevăzute de Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică), proiectul tehnic și devizul de cheltuieli în cazul construcțiilor și extinderii construcțiilor noi. În cazul reconstrucției fermelor zootehnice, acordul de mediu sau avizul expertizei ecologice de stat nu necesită a fi prezentate.”;

b) subpunctul 4) se completează cu textul „, iar in cazul fermelor apicole se prezintă pașaportul prisăcii”;

20) la punctul 44, cuvintele „de la ferme de prăsilă” se substituie cu textul „și a materialului seminal, din rasele”;

21) punctul 45, se completează cu subpunctul 9) cu următorul cuprins:

„9) 50% pentru materialul seminal de taur, berbec, țap și vier, dar nu mai mult de 500 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare”;

22) la punctul 47, cuvintele „anuală a” se exclud;

23) punctul 48:

a) la subpunctul 1), textul „, vizate de medicul veterinar și șeful subdiviziunii teritoriale ale Agenției” se exclude;

b) la subpunctul 3), după cuvintele „de albine” se completează cu cuvintele „și materialului seminal”;

c) subpunctul 4), se completează cu textul „, cu excepția materialului seminal”;

d) subpunctul 6), se completează cu textul „, sau copia de pe certificatul de rasă al reproducătorului de la care a fost obținut materialul seminal”;

24) Submăsura 1.7 se completează cu cuvintele „pentru accesarea creditelor investiționale”

25) la punctul 49:

- a) la subpunctul 1) textul „semințe, material săditor și” se exclude;
  - b) subpunctele 2)-4) se abrogă;
  - c) subpunctul 8), se completează cu cuvintele „și material seminal”;
- 26) punctul 53, va avea următorul cuprins:

„Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar în cadrul prezentei măsuri constituie 150,0 mii lei, cu excepția creditelor accesate prin intermediul proiectelor investiționale și programelor de asistență externă în sectorul agricol și mediul rural, gestionate de unitățile de implementare, pentru care plafonul constituie 200,0 mii lei.

În cazul accesării creditelor ordinare, dar și a celor accesate prin intermediul proiectelor investiționale și programelor de asistență externă, suma subvenției va fi calculată cumulativ, dar nu va depăși 200,0 mii lei.

Pentru grupurile de producători, cooperativele de întreprinzător și producătorii agricoli din sectorul zootehnic plafonul constituie 300 mii lei.”;

- 27) punctul 54 va avea următorul cuprins:

„Creditele overdraft nu sunt eligibile în cadrul prezentei submăsuri, indiferent de sursa lor. Pentru creditele cu porțiuni de grant, valoarea subvenției se calculează din valoarea dobânzii achitate a creditului de bază, fără porțiuni de grant.”;

- 28) Se completează cu submăsura 1.7.1 cu următorul cuprins:

„Submăsura 1.7.1. Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și organizații de creditare nebancaară la accesarea creditelor pentru mijloace circulante

54¹. Domeniul de acțiune: Sprijinul este acordat producătorilor agricoli care au obținut credite pentru procurarea mijloacelor circulante în anii precedenți și în anul curent de subvenționare de la băncile comerciale și organizații de creditare nebancaară înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova și le deserveșc conform contractelor de credit/împrumut, pentru achiziționarea următoarelor mijloace circulante:

- 1) semințe, material săditor;
- 2) combustibil și lubrifianți;
- 3) îngrășăminte (minerale și organice), inclusiv mijloace de protecție a plantelor și animalelor;
- 4) furaje.

54². Mărimea sprijinului acordat se calculează aplicând formula:

$$S = D \times K \times (R_m/R_d),$$

unde:

S – suma subvenției (în lei), dar nu mai mult decât valoarea dobânzii achitate conform contractului de creditare/împrumut, începând cu data de 1 noiembrie a anului de subvenționare;

D – valoarea dobânzii achitate conform contractului de creditare/împrumut;

K – coeficientul stabilit prin raportul dintre suma utilizată exclusiv în scopurile indicate la punctul 54¹ și suma creditului accesat;

R_m – rata medie anuală stabilită de Banca Națională a Moldovei la începutul anului în curs de subvenționare;

R_d – rata dobânzii conform contractului de creditare/împrumut.

54³. Pentru creditele cu rata dobânzii flotantă, în formula de calcul va fi utilizată media ratelor dobânzii flotante pentru perioada de calcul.

54⁴. Pentru obținerea sprijinului se solicită suplimentar:

1) copia de pe contractul de credit/împrumuturi;

2) certificatul eliberat de către bănci și organizațiile de creditare nebancară privind direcțiile de utilizare a creditului și suma dobânzii achitată începând cu data de 1 noiembrie a anului precedent celui de subvenționare, conform modelului aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare;

3) copia de pe ordinele de plată ce atestă achitarea dobânzii începând cu data de 1 noiembrie a anului precedent celui de subvenționare sau borderourile ordinelor/notelor de plată, completate și eliberate de către bănci și organizațiile de creditare nebancară conform modelului aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare.

54⁵. Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar în cadrul prezentei submăsuri constituie 200,0 mii lei. Pentru grupurile de producători, cooperativele de întreprinzător și producătorii agricoli din sectorul zootehnic plafonul constituie 300 mii lei.

54⁶. Creditele overdraft nu sunt eligibile în cadrul prezentei submăsuri, indiferent de sursa lor.”;

29) la punctul 57 subpunctul 2), se completează cu textul „plantelor aromatice, condimentare și medicinale”;

30) punctul 60 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) Pentru grupurile de producători și cooperativele de întreprinzător, drept confirmare va servi baza de producție, inclusiv de terenuri/animale deținute în total de membrii acestora.”;

31) punctul 61 va avea următorul cuprins:

„61. Valoarea subvenției se reduce cu 50% din valoarea de bază a acesteia dacă solicitantul nu face dovada deținerii bazei materiale de producție în cuantumul stabilit la punctul 60.”;

32) se completează cu punctul 61¹ cu următorul cuprins:

„61¹. Dovada deținerii bazei materiale de producție, în cuantumul stabilit de punctul 60, subpunctul 2), litera a) și b), se face după caz prin:

1) actul privind înființarea plantațiilor multianuale;

2) actul ce atestă deținerea legală de către solicitant a terenurilor pe care cultivă materia primă;

3) formularul de raportare 29-agr al solicitantului de subvenții sau, după caz, contractul de societate civilă, însoțit de formularul de raportare 29-agr al părții contractante care contribuie cu materie primă.”;

33) punctul 62 va avea următorul cuprins:

„62. Dovada deținerii bazei materiale de producție, în cuantumul stabilit de punctul 60, subpunctul 2), litera c), se face prin:

1) certificatul sanitar-veterinar (formularul 2, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor);

2) factură fiscală sau avizul de însoțire a mărfii (formular tipizat, anexa nr.1 la Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 65 din 18 aprilie 2019).”;

34) la punctul 62¹ și punctul 63, textul „ISO 22000, HACCP, GlobalGAP” se substituie cu textul „ISO 22000 /HACCP /GlobalGAP”;

35) la submăsura 1.6., domeniul 1.6.2 va avea următorul cuprins: „Procesarea, uscarea și congelarea fructelor, strugurilor, legumelor (inclusiv ciupercilor) cartofilor inclusiv procesarea, uscarea și ambalarea plantelor aromatice, condimentare și medicinale”;

36) la punctul 65, textul „40%” se substituie cu textul „50%”, iar după cuvintele „și a cartofilor” se completează cu textul „inclusiv procesarea, uscarea și ambalarea plantelor aromatice, condimentare și medicinale”;

37) punctul 66 va avea următorul cuprins:

„66. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în valoare de 40% din valoarea echipamentelor și utilajelor instalate la întreprinderile agricole, amplasate în localitățile rurale, pentru depozitarea și păstrarea cerealelor, oleaginoaselor, inclusiv culturi aromatice, medicinale și eterooleaginoase, florii-soarelui și a soiei, dar nu mai mult de 1,5 mil. lei per beneficiar, iar pentru prelucrarea primară/finită, uscarea, condiționarea și ambalarea cerealelor, oleaginoaselor, inclusiv culturi aromatice, medicinale și eterooleaginoase, florii-soarelui și a soiei, 50% din valoarea echipamentelor și utilajelor, dar nu mai mult de 2 mil lei per beneficiar.”;

38) la punctul 76, primul alineat, după textul „produselor agricole și agroalimentare autohtone,” se completează cu cuvintele „pentru cheltuielile suportate”;

39) la punctul 78 subpunctul 2), textul „facturile de expediție,” se exclude;

40) la punctul 84 subpunctul 5), după cuvintele ”sistemului de tratare” se completează cu textul ”prin diferite metode, inclusiv prin osmoză inversă a”;

41) la punctul 85, a doua propoziție, cuvintele „Producătorul agricol” se substituie cu cuvântul „Solicitantul”;

42) la punctul 86, cuvintele „producătorii agricoli vor avea dreptul” se substituie cu cuvintele „solicitanții vor avea dreptul”;

43) punctul 103:

a) la subpunctul 1):

la litera d), cifrele „3000” și „3500” se substituie cu cifrele „7000” și „8000”;

la litera e), cifrele „300” se substituie cu cifrele „500”;

b) se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) pentru menținerea și intensificarea fertilității solului – 2500 lei pentru 1 ha de teren. Sprijinul se acordă pentru fermierii care seamănă culturi azot-

fixatoare, intercalate sau succesive, precum: soia, mazăre, năut, linte, lucernă, facelia, mazărice, bob, sparceță, trifoi, ghizdei, sulfină, lupin, seradela, raigras, muștar, hrișcă.”;

44) punctul 104 se completează cu subpunctul 7) cu următorul cuprins:

„7) declarația organismului de inspecție și certificare privind confirmarea suprafeței cultivate cu culturi azot-fixatoare, intercalate sau succesive, aprobată prin ordinul organului central de specialitate.”;

45) se completează cu submăsură 2.6. cu următorul cuprins:

„2.6. Stimularea investițiilor în implementarea practicilor de eficiență energetică.

104¹. Domeniul de acțiune: Mărimea sprijinului se acordă în scopul implementării practicilor de eficiență energetică prin diminuarea impactului administrării fertilizanților în sol, menținerii structurii și sporirii fertilității solului, precum și pentru reducerea fluxului de CO₂ din sol și se calculează sub formă de compensație în proporție de 50 %, dar nu mai mult de 2000 lei din valoarea semințelor autohtone de leguminoase pentru boabe, pentru culturile de mazăre, fasole, năut, linte și soia, conform normelor de însămânțare recomandabile per ha, aprobate prin ordinul organului central de specialitate.

104². Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

1) copia certificatului de calitate a semințelor;
2) copia facturilor fiscale, ordinelor de plată, documentelor ce demonstrează procurarea semințelor.”;

46) punctul 106:

a) subpunctul 1):

la litera a), textul „500,0 mii lei” se substituie cu textul „750,0 mii lei”;

la litera b), textul „300,0 mii lei” se substituie cu textul „450,0 mii lei”;

b) subpunctul 3):

la litera a), textul „500,0 mii lei” se substituie cu textul „750,0 mii lei”;

la litera b), textul „300,0 mii lei” se substituie cu textul „500,0 mii lei”;

c) subpunctul 4) va avea următorul cuprins:

„4) 50% din costul investiției eligibile pentru subvenționare, dar nu mai mult de 1,5 mil lei per beneficiar pentru utilajul, echipamentul și instalațiile de producere a energiei regenerabile;

d) la subpunctul 5), textul „1.0” se substituie cu textul „1.5”;

e) la subpunctul 6), cifrele „30” se substituie cu cifrele „60”;

47) la punctul 109, alineatul introductiv va avea următorul cuprins:

„Domeniul de acțiune: Mijloacele financiare pentru furnizarea serviciilor de consultanță se alocă producătorilor agricoli care au beneficiat de servicii de consultanță pentru.”;

48) la punctul 110, textul „ , în baza Listelor producătorilor agricoli prezentate de către companiile de consultanță” se exclude;

49) la punctul 112, cuvintele „companiilor de consultanță și asociațiilor de profil” se substituie cu cuvintele „producătorilor agricoli”;

50) punctul 113:

a) subpunctele 2) și 3) vor avea următorul cuprins:

„2) copia facturii fiscale în care este indicată valoarea totală a serviciilor prestate;

3) copia ordinului de plată prin care se confirmă achitarea integrală a serviciilor prestate;”;

b) subpunctele 4), 5), 7) și 8) se abrogă;

51) punctul 114 se abrogă;

52) la punctul 117, cuvântul „măsurile” se substituie cu textul „măsurile/submăsurile de sprijin”;

53) punctul 120 va avea următorul cuprins:

„120. Dacă în urma verificării dosarului de subvenționare sau a investiției, reprezentantul oficiului teritorial al Agenției constată abateri de la prevederile Regulamentului care fac imposibilă examinarea în continuare a cererii de acordare a sprijinului financiar, acesta emite o notificare privind înlăturarea neajunsurilor constatate, pe care o înregistrează în Registrul de evidență al notificărilor.”;

54) la punctul 121:

a) după cuvântul „termenele” se completează cu cuvântul „rezonabile”;

b) enunțul al treilea va avea următorul cuprins: „Examinarea dosarului se suspendă până la data stabilită în notificarea privind înlăturarea neajunsurilor constatate.”;

55) punctul 122 va avea următorul cuprins:

„122. În cazul în care solicitantul de subvenție nu se conformează cerințelor din notificare în termenele stabilite, Agenția emite un ordin motivat de respingere a cererii de acordare a subvenției.”;

56) se completează cu punctul 122¹ cu următorul cuprins:

„122¹. Ordinul se notifică solicitantului de subvenție prin scrisoare sau prin e-mail, iar dosarul de subvenționare se transmite oficiului central pentru arhivare.”;

57) punctul 123 se abrogă;

58) Denumirea secțiunii 2 din capitolul IV, va avea următorul cuprins: „Secțiunea a 2-a. Aprobarea cererii de acordare a subvenției”;

59) la punctul 127, textul „momentul recepționării dosarelor” se substituie cu textul „data recepționării cererilor de acordare a subvenției”;

60) se completează cu punctul 127¹ cu următorul cuprins:

„127¹. Dacă în procesul examinării cererii de acordare a subvenției se constată iregularități care nu au fost identificate de către subdiviziunile teritoriale ale Agenției, se va emite o notificare în adresa solicitantului privind înlăturarea neajunsurilor constatate, care se expediază prin poștă cu aviz recomandat și/sau email. Termenul de notificare a solicitantului nu trebuie să depășească 30 de zile lucrătoare de la momentul recepționării cererii de acordare a subvenției de către aparatul central al Agenției.”;

61) punctul 129 va avea următorul cuprins:

„129. Agenția respinge, prin Ordin, cererea de acordare a subvenției dacă iregularitățile constatate fac imposibilă admiterea acesteia. Prevederile punctelor 122 și 122¹ se aplică în mod corespunzător față de Ordinul Agenției emis la etapa de aprobare a cererii de acordare a subvenției.”;

62) punctul 130 se abrogă;

63) la punctul 134, cuvintele „Producătorii agricoli solicitanți și beneficiari” se substituie cu cuvintele „Solicitanții și beneficiarii”;

64) la punctul 135, cuvintele „producătorii agricoli” se substituie cu cuvintele „solicitanții și beneficiarii de subvenții”;

65) se completează cu punctul 142¹ cu următorul cuprins:

„142¹. În cadrul verificărilor solicitanții de subvenții sunt obligați să colaboreze cu reprezentanții Agenției și să indice asupra probelor și faptelor care le sunt cunoscute, să prezinte documentele pe care le dețin. Reprezentanții Agenției trebuie să stabilească din oficiu toate aspectele importante care fac obiectul cererii de acordare a sprijinului financiar, fără a se limita la dovezile și afirmațiile solicitantului. În acest scop, dacă este cazul, reprezentanții Agenției vor emite notificări în adresa solicitantului de subvenții în care vor indica documentele-lipsă care urmează a fi anexate la cererea de acordare a sprijinului financiar, precum și acțiunile necesare care urmează a fi întreprinse în scopul înlăturării neajunsurilor depistate.”;

66) punctul 146 va avea următorul cuprins:

„146. Agenția respinge, prin Ordin, cererea de acordare a subvenției dacă iregularitățile constatate fac imposibilă admiterea acesteia. Prevederile punctelor 122 și 122¹ se aplică corespunzător față de Ordinul Agenției emisă la etapa de verificare pe teren.”;

67) la punctul 148, subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) autorizarea plăților după principiul „primul venit, primul servit”, conform măsurilor/submăsurilor de sprijin și categoriilor de producători agricoli, în conformitate cu procesele-verbale de aprobare a dosarelor, în limita mijloacelor financiare aprobate prin ordinul organului central de specialitate”;

68) la punctul 149, va avea următorul cuprins:

„149. Subdiviziunea responsabilă de autorizare din cadrul Agenției calculează și propune spre autorizare plățile.”

69) punctul 161 va avea următorul cuprins:

„161. Agenția respinge, prin Ordin, cererea de acordare a subvenției dacă iregularitățile constatate fac imposibilă admiterea acesteia. Prevederile punctelor 122 și 122¹ se aplică corespunzător față de decizia Agenției emisă la etapa de autorizare spre plată.”;

70) punctul 164 va avea următorul cuprins:

„164. Autorizarea plăților se efectuează în limitele mijloacelor financiare stabilite per măsură/submăsură și categorie de producători agricoli, în ordinea recepționării dosarelor, conform proceselor-verbale de transmitere de la subdiviziunea responsabilă din cadrul Agenției.”;

71) punctul 166 va avea următorul cuprins:

„166. Plata se autorizează prin Ordinul Agenției în baza propunerii subdiviziunii responsabile de autorizare.”

72) se completează cu punctul 170¹ cu următorul cuprins:

„170¹. Mijloacele financiare nevalorificate până la 1 septembrie a anului în curs, în cadrul unei măsuri/submăsuri de sprijin sau al unei categorii de producători agricoli, se redistribuie, la propunerea Agenției, de către organul central de specialitate, pentru alte măsuri/submăsuri de sprijin și categorii de producători agricoli, în conformitate cu prioritățile și necesitățile economiei naționale.”;

73) punctul 172 va avea următorul cuprins:

„172. Dacă solicitantul de subvenție nu este de acord cu suma calculată sau achitată, acesta poate contesta Ordinul de autorizare a plăților sau decizia Comitetului la Agenție în termen de 30 de zile de la data la care a aflat sau trebuie să afle despre acest fapt .”;

74) la punctele 185, 190, 191, 192 și 193, cuvintele „producătorul agricol”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „beneficiarul de subvenții” la forma gramaticală corespunzătoare.

75) la punctul 196, cuvintele „Producătorii agricoli beneficiari de subvenții” se substituie cu cuvintele „Beneficiarii de subvenții”;

76) punctele 201, 202, 203, 204 și 205 vor avea următorul cuprins:

„201. Dacă în cadrul verificărilor post achitare reprezentanții Agenției vor constata iregularități, printr-o notificare beneficiarului de subvenții i se acordă un termen rezonabil de remediere a acestora.

202. În scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor beneficiarii de subvenții sunt obligați să colaboreze cu reprezentanții Agenției și, în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data notificării, să indice asupra probelor și faptelor care le sunt cunoscute, să prezinte documentele solicitate și eventualele obiecții pe marginea constatărilor notificate.

203. Constatările se consemnează într-un act privind efectuarea monitorizării post achitare, a cărui formă-tip este aprobată de directorul Agenției. Actul se întocmește în două exemplare, dintre care unul se înmânează beneficiarului. În cazul efectuării monitorizării post achitare în lipsa administratorului sau reprezentantului legal, actul se notifică prin poștă cu aviz recomandat.

204. Dacă beneficiarul de subvenții nu remediază iregularitățile constatate în termenul stabilit în notificare sau nu prezintă probe prin care să demonstreze contrariul, actul privind efectuarea monitorizării post inspecție se remite subdiviziunii juridice din cadrul Agenției în scopul demarării procedurii de recuperare a subvențiilor achitate.

205. Recuperarea se face prin emiterea unui Ordin de revocare/retragere a Ordinului de autorizare a plăților sau a deciziei Comitetului. Prevederile punctelor 122 și 122¹ se aplică corespunzător față de ordinul Agenției cu privire la

revocarea/retragerea Ordinului de autorizare a plăților sau a deciziei Comitetului.”;

77) punctele 206 și 207 se abrogă;

78) se completează cu punctele 208, 209 și 210 cu următorul cuprins:

„208. Beneficiarul de subvenții în privința căruia s-a constatat că nu și-a respectat angajamentele asumate va fi inclus în Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții, cu excepția cazului în care acesta notifică Agenția și restituie subvenția benevol.

209. Beneficiarii de subvenții în privința cărora s-a intentat o procedură de insolabilitate sau o procedură de dizolvare cu lichidare sunt obligați să notifice Agenția cu privire la acest fapt în termen de 5 zile.

210. În cazul intentării în privința beneficiarului a procedurii falimentului, a procedurii simplificate a falimentului sau a procedurii de dizolvare cu lichidare, acesta este obligat să restituie subvențiile accesate dacă, la momentul intentării procedurilor respective, era obligat să mențină criteriile de eligibilitate care au stat la baza acordării subvențiilor. În termen de 5 zile de la intentarea procedurilor, lichidatorul va notifica Agenția cu privire la termenele de înaintare a creanțelor proprii față de debitor.”;

79) anexa nr. 1 la Regulament:

a) la punctul 1 litera d), liniuța a șasea după cuvântul „albine” se completează cu textul „, cabaline”;

b) la punctul 2 se completează cu următoarea liniuță:

„- acvacultura.”;

c) la litera B, litera g) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:

„- prelucrarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman.”;

80) Anexa nr. 2 la Regulament, punctul 1., primul alineat va avea următorul cuprins: ” **Echipament, utilaj și accesorii care constituie sisteme pentru crearea și controlul condițiilor de mediu la producerea legumelor, a fructelor, a plantelor aromatice, condimentare și medicinale pe teren protejat:**”;

81) anexele nr. 3 și nr. 4 la Regulament se abrogă;

82) anexa nr. 6 la Regulament:

a) punctul 1, se completează cu următoarele liniuțe:

„- stâlpi, grinzi, contravânturi și scânduri de diferite dimensiuni din lemn;
- tractor cu roți cu puterea de până la 220 c.p.”;

b) la punctul 2:

subpunctul 1) se completează cu următoarele liniuțe:

„- echipamente destinate recoltării probelor de analiză a laptelui pentru autocontrol;

- mașină/utilaj p/u înfolierea baloților;
- cositoare/secerătoare de recoltat siloz;
- remorcă de împrăștiat gunoi de grajd;
- accesorii pentru încărcător frontal: cupă, cupă cu freză, cupă de apucare, utilaj de tăiat siloz, dispozitiv de încărcat siloz, furcă, furcă paleți, furcă cu căuș, furcă cu clemă, furcă pentru fân, braț apucător pentru baloți înfoliați, lamă pentru încărcător frontal);

- lame frontale pentru tractor;
- extractor și distribuitor de siloz;
- utilaj de tăiat blocuri de siloz;
- distribuitor care desfășura baloți cilindrici, inclusiv cu autoîncărcare și exhaustor;

- utilaj autoîncărcător pentru baloți cilindrici;
- remorcă autoîncărcătoare pentru baloți cilindrici;
- remorcă și semiremorcă pentru tractor;”

subpunctul 2) se completează cu următoarea liniuță:

„- echipament pentru vaccinare”;

se completează cu subpunctul 5) cu următorul cuprins:

„5) Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele zootehnice piscicole:

- năvoade, plase de pescuit și materiale pentru confecționarea năvoadelor și plaselor de pescuit;

- cositoare de stuf instalate pe bărci;

- transport specializat cu cisternă pentru transportarea peștelui viu.”;

83) în anexa nr. 7 la Regulament:

a) la punctul 2., denumirea va avea următorul cuprins: **Procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor, inclusiv procesare, uscare și ambalare a plantelor aromatice, condimentare și medicinale”;**

se completează cu subpunctul 2.4. cu următorul cuprins:

„2.4. **Utilaj și echipament pentru procesarea, uscarea și ambalarea plantelor aromatice, medicinale și condimentare:**

- utilaje, inclusiv mese inoxidabile de recepție, spălare, inspecție, sortare, calibrare și transportoare;

- utilaje și echipamente de inspecție, de sortare, de calibrare, de triere;

- utilaje și echipamente de curățare, de condiționare;

- transportoare de diferite tipuri: norii, elevatoare, șnec, bandă, redlere, pneumatice;

- încărcător frontal, aruncător de semințe, batoză;

- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;

- echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;

- motoare și transmisii de acționare;

- utilaj și echipament de ventilare, de aerare, senzori nivel produs;

- utilaj și echipament de înmuiere, germinare și uscare;
- moară cu valțuri sau ciocane, laminator pentru măcinare;
- utilaje și echipamente de cernere dimensionat;
- echipament pneumatic de transport;
- echipament de filtrare, de purificare;
- mașină de tăiat;
- stație dedurizare;
- cazane și generatoare de abur;
- utilaje și echipamente de pasteurizare, sterilizare, opărire sau blanșare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- refractometru și alt aparat/echipament pentru laborator;
- echipament de sulfurizare;
- cuptoare de uscat de diferite tipuri;
- cărucioare, site, grătare, platouri;
- instalații electrice: tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat;
- instalații și echipament pentru debacterizare, deviruzare și dezinsecție;
- utilaje de tratare antioxidantă;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- structura metalică și arhitectura încăperilor în care este amplasat utilajul/echipamentul de uscare (stâlpi metalici, grinzi metalice, contravântuiri, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice; panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș), din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; țiglă metalică (exterior și acoperiș) și consumabile; uși tehnologice secționale, de tip rolete și consumabile);
- utilaj și echipament tehnologic pentru: dozare, ambalare (inclusiv cu vid), ambalarea lichidelor, etichetare, împachetare, paletizare; capsulare, blisterizator, press formator pentru granulare și pastilizare.
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru uscarea plantelor aromatice, medicinale și condimentare;
- cântar tenzometric;
- descărcător de containere;
- prefabricate din beton armat;
- stivuitor și rola;
- stații de epurare a apelor reziduale, inclusiv conductă de evacuare a rezidurilor;
- generator electric;
- pardoseală elicopterizată, formată în complex din: plasă sudată; armătură; tablă cutată; fibre disperse; beton;
- plăci termoizolante cu grosime variabilă pentru izolarea pardoselilor;

- utilaj, echipament și părți separate ale complexului de echipamente pentru confecționarea/fabricarea ambalajului (cutii de carton, palete, pungi din plastic alimentar, caserole, alveole, pungi pentru ambalare în vid, pungi din plasă sau pânză, pungi din hârtie);

- utilaj și echipament pentru extragerea uleiurilor esențiale și/sau uleiurilor grase și principiilor active, (suplimente alimentare);

b) la punctul 4:

denumirea se completează cu textul ”, procesare, ambalare și păstrare a mierii de albine”;

la subpunctul 4.1:

litera a) se completează cu următoarele liniuțe:

„- sisteme de alarmă și supraveghere, sisteme antiincendiar și echipamente cu accesorii;

- perdele termoizolante din polivinil sau perdele de aer pentru separarea spațiilor răcite sau condiționate/climatizate;

- filtru sanitar pentru personalul de producere;

- echipament sanitar-igienic;”;

litera e) se completează cu următoarele liniuțe:

„- peliculă tehnică;

- toping (strat de uzură);

- fibră metalică sau plasă metalică;

- ceară (lac) antievaporare;

- cordoane cauciuc-rosturi de dilatare;”;

la litera d), cuvintele „cu capacitate maximă de 3,5 tone” se substituie cu cuvintele „cu capacitate maximă de 10 tone”;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„Arhitectura și structura metalică de rezistență, compuse din:

- panouri termoizolante de tip „sandwich” (interior, exterior și acoperiș), din penopoliuretă, poliuretă și polisterol;

– țiglă metalică (exterior și acoperiș);

– elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;

– uși tehnologice secționale, inclusiv de tip rolete, uși și ferestre PVC, uși din inox;

– șarpantă;

– stâlpi metalici;

– grinzi metalice;

– balustrade metalice;

– elemente de îmbinare;

– prefabricate din beton armat;

– tablă din inox sau zincată;

– vată minerală.”;

la subpunctul 4.2:

la litera a):

după liniuța „- prefabricate din beton armat” se completează cu două liniuțe noi cu următorul conținut:

- „ - tablă din inox sau zincată;
- vată minerală.”;

cuvintele „cu capacitate maximă de 5 tone” se substituie cu cuvintele „cu capacitate maximă de 10 tone”;

litera d) se abrogă;

se completează cu subpunctul 4.3 cu următorul conținut:

„4.3 Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesare, prelucrare primară/finită, ambalare și păstrare a mierii de albine:

Arhitectura și structura metalică de rezistență, compuse din:

- panouri termoizolante de tip „sandwich” (interior, exterior și acoperiș), din penopoliuretă, poliuretă, polisterol;
- țiglă metalică (exterior și acoperiș);
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice secționale, inclusiv de tip rolete, uși și ferestre PVC și din aluminiu;
- șarpantă;
- stâlpi metalici;
- grinzi metalice;
- balustrade metalice;
- elemente de îmbinare;
- prefabricate din beton armat.

Pardoseală elicopterizată și/sau pardoseală cu gresie sau faianță rezistentă la activitatea chimică ridicată

- beton;
- peliculă tehnică;
- toping (strat de uzură);
- fibră metalică sau plasă metalică;
- armatură;
- ceară (lac) antievaporare;
- cordoane cauciuc-rosturi de dilatare;
- plăci termoizolante cu grosime variabilă pentru izolarea pardoselilor, gresie și faianță;
- sisteme de canalizare montate în pardoseală compusă din rigole, canele de scurgere, grătare, țevă PVC.

Utilaj și echipament tehnologic utilizat pentru procesare, prelucrare primară/finită, ambalare și păstrare a mierii de albine:

- transport specializat pentru transportarea produselor alimentare de tip Camion izoterm frigorific, cu capacitatea maximă de 5 tone;
- utilaj și echipament de recepție/inspecție a mierii;
- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;

- tancuri de recepție cu răcire sau izoterme, vane de răcire;
- rezervoare inoxidabile de stocare cu sau fără agitator/malaxor, de depozitare;
- utilaj și echipament de microfiltrare/filtrare, de curățare;
- utilaj și echipament de descristalizare/lechifiere/încălzire a mierii;
- pompe tehnologice, tubulaturi (ansamblu de țevi/conducte inoxidabile care comunică între ele), sibare/clapane, racorde, valve, platforme;
- utilaj tehnologic de omogenizare, refractometru;
- tancuri tehnologice de liniștire a mierii;
- echipamente de măsurare volumetrică;
- utilaj și echipament tehnologic pentru determinarea parametrilor de calitate a mierii (shaker, mixer, balanță, pH-metru, centrifugă, baie ultrasonică);
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete, instalații electrice, tablou de comandă, echipament și tablou electric;
- echipament de dedurizare a apei;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- echipament tehnologic de procesare a polenului;
- cântar tenzometric, stivuator;
- stații de epurare a apelor reziduale;
- generator electric;
- utilaj tehnologic automatizat de încălzire și menținere a climatului în hale și ventilare;
- descărcător/aruncător de butoaie;
- paleți specializați din lemn, inox sau masă plastică;
- rafturi industriale metalice.”;

anexa nr. 2 la hotărâre:

- 1) la poziția 1., coloana trei, după cuvintele „înghețuri timpurii de toamnă” se completează cu textul „, de iarnă”;
- 2) la poziția 2., coloana trei”, după cuvintele „înghețuri târzii de primăvară” se completează cu textul „,inclusiv de iarnă și timpurii de toamnă, în cazul rapiței”;
- 3) la poziția 8., coloana doi, se completează cu textul ”, struguri”;
- 4) la poziția 14., coloana doi, se completează cu textul „, struguri”;
- 5) la poziția 17., coloana doi, se completează cu textul „, , plantații de viță de vie”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Viorel Gherciu

Nota informativă
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Autorul proiectului de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare - MAIA).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Necesitatea elaborării proiectului vine în contextul Legii nr. 222/2021 pentru modificarea Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.</p> <p>Scopul proiectului menționat este de a facilita accesul producătorilor agricoli la sursele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (în continuare - FNDAMR), precum și pentru a îmbunătăți politicile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, prin ajustare la necesitățile economiei naționale și ale cetățenilor țării.</p> <p>Astfel, prin proiectul menționat se propune:</p> <ul style="list-style-type: none">
- îmbunătățirea accesului producătorilor agricoli micro și mici, tinerilor fermieri, femeilor fermiere și migranților reveniți la obținerea subvențiilor;
- repartizarea mijloacelor financiare conform măsurilor/submăsurilor de sprijin și categoriilor de producători agricoli, în limita mijloacelor financiare disponibile;
- susținerea asocierii producătorilor agricoli;
- acordarea sprijinului financiar majorat: pentru conversie în domeniul agriculturii ecologice și menținerea agriculturii ecologice (producerea legumelor, apicultură, menținerea și sporirea fertilității solului etc); pentru grupurile de producători și cooperativele de întreprinzător; pentru producătorii agricoli care efectuează investiții în sectorul zootehnic;
- stimularea investițiilor pentru creșterea/cultivarea plantelor aromatice, medicinale și condimentare;
- implementarea practicilor de eficiență energetică;
- stimularea investițiilor efectuate în sectorul agroindustrial de către instituțiile de învățământ și de cercetare-inovare din domeniul agricol și de către asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații. <p>Totodată, proiectul prevede unele modificări de procedură privind acordarea subvențiilor de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,</p>

autoritate administrativă responsabilă de gestionarea eficientă a FNDAMR, precum și de adaptare a cadrului normativ existent, urmare a depistării unor prevederi neaplicabile.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru a asigura o ierarhizare și un cadru unic de reglementare a domeniului de subvenționare, proiectul de hotărâre prevede modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017, inclusiv și Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 455/2017).

Urmare a impactului schimbărilor climatice asupra agriculturii, care conduce deseori la apariția efectelor secundare la nivel macro-economic, precum și pentru a raționaliza utilizarea mijloacelor FNDAMR, se propune de prevăzut expres în pct. 2 subpunctul 1) din hotărârea de referință, că pe lângă dreptul de a distribui mijloacele FNDAMR, MAIA este în drept să le redistribuie pe măsuri/submăsuri de sprijin, precum și pe categorii de producători agricoli, în funcție de cererile producătorilor agricoli.

De asemenea, în pct. 3) din Regulament, noțiunea "*companie de consultanță*", a fost ajustată conform prevederilor Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, care prevede că pentru serviciile de consultanță și formare, subvenția se va acorda producătorilor agricoli care au beneficiat de serviciile de consultanță.

Totodată, se impune ajustarea redacției punctelor 6 și 7 din Regulament, care prevede, începând cu anul 2022, accesul la subvenționare a instituțiilor de învățământ și a celor de cercetare-inovare din domeniul agricol, precum și a asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații, care au efectuat investiția, ce corespunde domeniilor de acțiune aferente fiecărei măsuri/submăsuri de sprijin financiar.

În vederea încurajării și stimulării activităților agricole prioritare, proiectul prevede unele îmbunătățiri a condițiilor de subvenționare, prin acordarea subvențiilor majorate, care se calculează din valoarea subvenției autorizate doar la cererea producătorilor agricoli, pentru următoarele categorii:

20% – tinerilor fermieri, femeilor fermiere și migrantilor reveniți, pentru submăsurile de sprijin 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6;

50% - pentru grupurilor de producători și cooperativelor de întreprinzător care efectuează investiții în sectorul agroalimentar conform submăsurilor de sprijin 1.6.1, 1.6.2, 1.6.3, și 1.6.4;

10% – pentru producătorii agricoli care efectuează investiții în sectorul

zootehnic, cu excepția investițiilor pentru exploatațile specializate în producerea laptelui;

20% – pentru producătorii agricoli care desfășoară activitate de producere a laptelui de vaci, oi și capre, în cadrul submăsurilor 1.4, 1.5 și măsura 4.

Costurile estimate pentru implementarea propunerii înaintate vor constitui cca 30 mil. lei anual, deoarece dacă presupunem că se vor face investiții în sectorul zootehnic în volume, astfel încât să fie solicitate din FNDAMR cca 100 mil. lei, în condițiile când subvenția constituia 50 % din valoarea investiției eligibile, iar jumătate din investiții să fie efectuate în exploatațile de producere a laptelui, atunci deducem că cca 20 mil. lei se vor aloca suplimentar pentru domeniul de producere a laptelui, iar alte cca 10 mil. lei suplimentar pentru celelalte subsectoare ale sectorului zootehnic.

În scopul extinderii suprafețelor de terenuri irigate se propune facilitarea accesului la subvenții a asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații, la procurarea mașinilor și utilajului (echipamentului) necesar pentru exploatarea și întreținerea sistemelor de irigare și desecare.

În prezent, beneficiază de subvenții pentru echipamente de irigare doar producătorii agricoli, în timp ce AUAİ procură echipamente de irigare, ce pot fi utilizate de toți membrii, însă acestea nu sunt eligibile pentru subvenționare. Din aceste considerente, se propune includerea AUAİ drept eligibile pentru a aplica la subvenții. În acest scop, modificările propuse permit producătorului agricol, transmiterea în folosință a obiectului investiției AUAİ, pe perioada care producătorul agricol este membru al asociației, pentru a fi utilizat conform destinației.

Prin acest proiect se propune susținerea sectorului de producere a strugurilor materie primă pentru vin. Schimbarea/modernizarea cererii pieței și evoluția preferințelor acesteia impun și restructurarea ofertei. Urmare a consultărilor cu procesatorii de struguri (deținători de plantații viticole) s-a atestat o deschidere a acestora de a planta, per companie, cca 100 ha anual de suprafețe plantate cu soiuri de struguri pentru vin, plantații moderne, dotate cu sisteme de suport, irigare ce ar permite deservirea mecanizată. De aceea, se propune ca plantațiile viticole să fie eligibile în condițiile pct. 26 prin completarea cu textul „, , cu excepția plantațiilor viticole cu soiuri pentru vin”. Conform informațiilor operative în ultimii ani, doar 5 agenți economici au plantat în jur de 40 ha și preconizează să extindă suprafețele plantate. În cazul aprobării modificărilor propuse, alocările din FNDAMR vor fi majorare cu cca 25 mil. lei.

O altă propunere, prevede majorarea subvenției calculată sub formă de cuantum la instalarea sistemelor de suport: de la 35 mii lei/ha” până la 65 mii lei/ha,

pentru înființarea plantațiilor cu soiuri de struguri pentru vin și de la 30 mii lei/ha pînă la 50 mii lei/ha, pentru instalarea/modernizarea sistemelor moderne de suporturi în plantațiile viticole tinere de toate categoriile (punctul 27: subpunctul 2), litera d); subpunctul 4), litera c). Estimativ, această modificare va genera majorări cu cca 15 mil. lei. a FNDAMR. Urmare celor relatate, modificările operate vor genera costuri de cca 40 mil. lei din valoarea FNDAMR aprobat anual prin Legea bugetului de stat.

Totodată, proiectul de hotărâre prevede propuneri ce țin de revitalizarea sectorului plantelor aromatice, care va facilita dezvoltarea industriilor conexe: industria alimentară, farmaceutica, parfumerie și cosmetica etc. Dezvoltarea acestui sector va deveni o sursă stabilă și sigură pentru bugetul țării, dat fiind faptul că majoritatea produselor obținute atât direct, cât și indirect sunt direcționate spre export, fără bariere privind costul de transport și țara de destinație. Deci, se propune completarea Regulamentului cu prevederi ce permit stimularea investițiilor pentru producerea plantelor aromatice, medicinale și condimentate (Submăsura 1.1). Tot în acest context, se propun modificări la mai multe puncte din Regulament și anume: la pct. 27, subpct. 3); la Submăsura 1.6, domeniul 1.6.2; la pct. 65. La fel, se propun modificări în anexe la Regulament: la pct. 1 din anexa nr. 2; la pct. 3 din anexa nr.3; la pct. 7 din anexa nr. 7, inclusiv se propune completarea cu un subpunct nou 2.4..

La propunerea asociațiilor de profil, tot la pct. 27 din Regulament, se propune operarea unor majorări a plafoanelor de subvenționare. Astfel, la subpct. 6) se propune majorarea plafonului pentru echipament antigrindină. Subvenția se va calcula după achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a echipamentului antigrindină, dar nu mai mult de 150 mii lei/ha (actualmente 100 mii lei/ha). La subpct. 7) se propune de majorat subvenția pentru echipamentul antigrindină achiziționat, inclusiv în rate – 50% (actualmente 40%) din valoarea echipamentului. Subvenția se va calcula după achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a echipamentului antigrindină, dar nu mai mult de 350 mii lei/ha (actualmente 200 mii lei/ha).

La fel, se propune completarea pct. 27 cu subpunctele 10), 11), 12), care presupun subvenționarea pentru echipament antiîngheț bazat pe gaz, pentru echipament antiinsecte și bandă reflectoare. Pentru Republica Moldova echipamentul antiinsecte este unul inovativ, dar utilizat pe larg în Uniunea Europeană, care oferă posibilitatea de a proteja fructul împotriva insectelor, ceea ce va asigura o productivitate și calitate mai înaltă a fructelor.

Ținând cont de faptul, că sectorul zootehnic a fost declarat drept sector prioritar, urmează a fi majorate investițiile în dezvoltarea acestuia, atât din partea agenților economici, cât și din partea FNDAMR. Acordarea subvențiilor

majorate pentru investițiile efectuate în sectorul zootehnic va încuraja producătorii agricoli să investească mai sigur în acest sector. În acest sens, se propun mai multe modificări. Pentru încurajarea fermele zootehnice producătoare de lapte subvenția acordată se va calcula în mărime de 50% din costul utilajului tehnologic, materialelor de construcție, conform devizelor de cheltuieli, dar nu mai mult de 7 mil. lei per beneficiar (pct. 40 subpct.1). Costurile estimate pentru implementarea propunerii înaintate vor constitui cca 28 mil. lei anual, deoarece reieșind din prevederile proiectului Programului național de dezvoltare a sectorului Lapte, urmează ca în următorii 7 ani să fie înființate 100 ferme de vaci specializate pentru producția de lapte, ceea ce ar constitui cca 14 ferme în fiecare an, iar în cazul majorării plafonului cu 2 mil. lei pe an anume pentru această categorie de exploatații, rezultă o alocare suplimentară de cca 28 mil. lei din FNDAMR.

Se propune compensarea parțială a investiției în materialul seminal, din rasele incluse în Nomenclatorul raselor. O altă îmbunătățire presupune compensarea parțială în mărime de 50% pentru materialul seminal de taur, berbec, țap și vier, dar nu mai mult de 500 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare (completarea cu subpct.9) pct. 45). Costurile estimate pentru implementarea propunerii înaintate vor constitui cca 1,3 mil. lei anual. Deoarece se preconizează importul a cca 2 mii doze de material seminal sexat, costul integral al unei doze fiind de 45 – 48 euro (900 – 960 lei), suma totală fiind de cca 1,9 mil. lei, aceasta fiind subvenționată în mărime de 70 % (50% subv. standard + 20% subv. majorată) (pct. 44).

Proiectul propune facilitarea grupurilor de producători din sectorul zootehnic, la obținerea de credite în anii precedenți și în anul curent de subvenționare de la băncile comerciale și organizații de creditare nebancaară pentru care plafonarea va constitui până la 300 mii lei. (pct. 53 alin. 3)).

Se propun și unele modificări la anexele nr. 1, nr. 6 și nr. 7 la Regulament, care au scop de optimizare a investițiilor în acest sector. Costurile estimate pentru implementarea propunerii înaintate vor constitui cca 8,4 mil. lei anual, deoarece se preconizează că va fi solicitat sprijin financiar pentru cca 20 tractoare pe an, costul total al cărora ar constitui 12 mil. lei, iar valoarea subvenționată fiind de 70 % din valoarea investiției. În același timp, multe din tractoarele procurate în cadrul fermelor zootehnice nu vor beneficia de sprijinul maxim planificat, deoarece vor cădea sub incidența plafonului de 7 mil. lei pentru fermele de vaci, sau 5 mil. lei pentru alte ferme zootehnice, fiind procurate în comun cu alte investiții (materiale de construcție, utilaj, animale de prăsilă).

Prin urmare, punerea în aplicare a propunerilor din prezentul proiect de hotărâre privind îmbunătățirea condițiilor de acordare a subvențiilor pentru sectorul

zootehnic, vor genera costuri de cca 40,0 mil. lei din valoarea FNDAMR.

Producerea legumelor ecologice pe teren protejat (sere, solarii, tuneluri) necesită multe cheltuieli și fac necompetitive prețurile de producție la legume ecologice, față de prețurile legumelor convenționale. Compensarea parțială a costurilor de certificare și a inputurilor utilizate va spori competitivitatea legumelor ecologice. Iată de ce se propune majorarea sprijinului financiar acordat pentru conversie în domeniul agriculturii ecologice și menținerea agriculturii ecologice în domeniul vegetal: la producerea legumelor de la 3000 până la 7000 de lei pentru 1 ha; pentru apicultură de la 300 la 500 lei (pct. 103, subpunctul 1) literele d), și e).

În 2021, au fost înregistrați în sistem de agricultură ecologică 9 agenți economici cu suprafața de 7,49 ha. Pe această suprafață s-au cultivat: tomate, usturoi, vânăță, cartof, castraveți, ceapă, morcov, pătrunjel, pepene galben, praj, sfeclă roșie. În anul 2022, suprafața de 7,49 ha va avea statutul de conversie a anului II, respectiv în cazul de susținere a propunerii de subvenționare pentru acești producători, impactul asupra fondului de subvenționare va fi de 59920 mii lei. Cu toate aceste considerăm imperative necesar susținerea în premieră a acestor producători cu scopul de a-i menține în sistem prin compensarea parțială a costurilor de certificare și a inputurilor utilizate.

Pentru menținerea și intensificarea fertilității solului, se propune completarea pct. 103, cu subpunctul 3), care prevede: "3) pentru menținerea și intensificarea fertilității solului – 2500 lei pentru 1 ha de teren. Sprijinul se acordă pentru fermierii care seamănă culturi azot-fixatoare, intercalate sau succesive, precum: soia, mazăre, năut, linte, lucernă, facelia, măzăriche, bob, sparceță, trifoi, ghizdei, sulfină, lupin, seradela, raigras, muștar, hrișcă." Conform legislației naționale și a regulamentelor UE în agricultura ecologică o cerință obligatorie este ca fertilitatea și activitatea biologică a solului să fie menținută și intensificată prin rotația multianuală a culturilor, inclusiv a leguminoaselor și a altor culturi pentru îngrășăminte verzi. Suprafețe eligibile pentru cultivarea îngrășămintelor verzi sau a culturilor intercalate ar constitui 2000 ha ceea ce ar majora subvenționarea în agricultura ecologică cu 5,0 mil lei. Astfel, propunerile pentru producerea legumelor ecologice și menținerea fertilității solului vor genera estimativ costuri de cca 5,01 mil. lei din valoarea FNDAMR.

Una din prioritățile stipulate de Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare, conform prevederilor art. 17, este: Prioritatea II. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale, lit. f) stimularea investițiilor în implementarea practicilor de eficiență energetică.

Creșterea eficienței energetice este un obiectiv strategic al politicii energetice a

statului datorită contribuției majore pe care o are la îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, la dezvoltarea durabilă, la economisirea resurselor energetice primare și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, fapt reglementat și de Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Conform celui de-al șaselea raport de evaluare al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), emisiile de gaze cu efect de seră produse de activitățile omului sunt responsabile de aproximativ 1,1°C din încălzirea de la începutul secolului 20. Aceste activități includ, de exemplu, arderea cărbunelui, a petrolului și a gazului, defrișările și agricultura.

Emisiile de gaze cu efect de seră din UE în 2019, defalcate pe principalele sectoare sursă. Energia este responsabilă pentru 77,01% dintre emisiile de gaze cu efect de seră din UE în 2019, iar dintre acestea transportul reprezintă aproximativ o treime. Emisiile de gaze cu efect de seră din agricultură contribuie cu 10,55%, procesele industriale și utilizarea produselor cu 9,10%, iar gestionarea deșeurilor cu 3,32%.

Fertilizarea cu azot a culturilor agricole poate crește fluxul de CO₂ din sol cu până la 20% față de cazurile în care nu s-a aplicat azot. Astfel de efecte au fost observate mai ales atunci când există mai mulți factori care acționează simultan, cum ar fi arderea resturilor vegetale sau folosirea anumitor practici agricole.

Din punct de vedere al originii, îngrășămintele sunt:

- a) chimice (cu azot, fosfor, potasiu, microelemente etc.), respectiv produse industriale anorganice (minerale);
- b) organice (urea și derivații ei), organice naturale (care provin din sectorul zootehnic);
- c) organice vegetale (care provin de la plante verzi: lupin, măzărliche, latir, sulfină, etc.), inclusiv leguminoasele pentru boabe care sunt fixatoare de azot;

Reieșind din cele expuse și din faptul că îngrășămintele organice vegetale, care provin inclusiv și urmare a cultivării plantelor leguminoase pentru boabe, sunt cele mai inofensive și cresc cel mai puțin fluxul de CO₂ din sol, inclusiv pentru aceste culturi se aplică mai puțini fertilizanți, decât pentru celelalte grupe de culturi agricole, cât și sunt culturi fixatoare de azot în sol, unde ca urmare a procesului de cultivare se obține în mediu cca 100 kg de azot (substanță activă) per ha, îmbogățind astfel solul și sporind fertilitatea acestuia, se propune această submăsură de subvenționare.

La fel, pe lângă atenuarea efectelor emisiilor de gaze cu efect de seră,

leguminoasele pentru boabe asigură menținerea structurii și sporirea fertilității solurilor, inclusiv odată semănate cu ajutorul tehnologiilor conservative asigură reducerea la maxim a fluxului de CO₂ din sol și nemijlocit asigurarea obținerii veniturilor la întreprinderi prin obținerea și comerțul producățiilor de boabe și semințe a acestor culturi. De aceea, se propune completarea cu o submăsură privind stimularea investițiilor în implementarea practicilor de eficiență energetică (Submăsura 2.6), în cadrul căreia va fi subvenționată și cultivarea culturilor leguminoase pentru boabe, sub formă de compensație în proporție de 50%, dar nu mai mult de 2000 lei din valoarea semințelor autohtone de leguminoase pentru boabe, pentru culturile de mazăre, fasole, năut, linte și soia, conform normelor de însămânțare recomandabile per ha, aprobate prin ordinul organului central de specialitate.

În scopul îmbunătățirii infrastructurii aferente exploataților agricole, proiectul include unele modificări de îmbunătățire a condițiilor de subvenționare (pct. 106). Astfel, se propune pentru sporirea investițiilor în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, inclusiv în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole plasate în extravilan majorarea plafonului pentru investițiile realizate:

până la 750,0 mii lei per beneficiar pentru construcția drumurilor și podurilor de acces la exploatațiile agricole (actualmente 500,0 mii lei), până la 450 mii lei per beneficiar pentru investițiile realizate în reconstrucția drumurilor și podurilor de acces la exploatațiile agricole se propune majorarea (actualmente 300,0 mii lei);

până la 750,0 mii lei per beneficiar pentru construcția și reconstrucția bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, precum și construcțiilor hidrotehnice aferente acestora (actualmente 500,0 mii lei), iar pentru investiții realizate în reconstrucția/renovarea bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, până la 500,0 mii lei per beneficiar (actualmente 300,0 mii lei);

până la 1,5 mil. lei per beneficiar pentru utilajul, echipamentul și instalațiile de producere a energiei regenerabile (actualmente 800,0 mii lei);

până la 1,5 mil lei per beneficiar pentru construirea și modernizarea de pensiuni agroturistice rurale (actualmente 1,0 mil. lei);

până la 60 mii per beneficiar pentru crearea și extinderea unităților de meșteșugărit (actualmente 30,0 mii lei).

Pentru a spori calitatea serviciilor prestate în raport cu serviciile de consultanță și formare prestate de companiile de consultanță, și a eficientiza procesul de conlucrare dintre prestatorul de servicii și beneficiar, se propune alocarea

mijloacelor financiare pentru furnizarea serviciilor de consultanță producătorilor agricoli care au beneficiat de aceste servicii (pct. 109, pct.110, pct. 112, pct.113 subpct. 2) și 3) din Regulament).

În practică, s-au conturat situații în care unele companii de consultanță au anexat la cererea de acordare a subvenției facturi fiscale pentru serviciile prestate și ordine de plată emise de beneficiari cu același nominal. Având în vedere că suma indicată în factură coincide cu suma indicată în ordinul de plată, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) a considerat, că producătorul agricol a achitat integral serviciile prestate/facturate și, respectiv, companiile de consultanță nu pot beneficia de subvenții. Or, pentru ca să beneficieze de subvenții companiile de consultanță trebuie să facă dovada faptului, că producătorul agricol nu a achitat integral serviciile prestate. Pentru a elimina echivocitatea normelor legale, se propune modificarea redacției pct. 113 după cum urmează: subpunctele 2) și 3) vor avea următorul cuprins „2) copia facturii fiscale în care este indicată valoarea totală a serviciilor prestate; 3) copia ordinului de plată prin care se confirmă achitarea integrală a serviciilor prestate; iar subpunctele 4), 5), 7) și 8) se propune a fi abrogate. La fel se abrogă pct. 114, pentru a aduce în concordanță Regulamentul cu prevederile Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.

Complementar, la solicitarea AIPA, care este autoritate administrativă responsabilă de gestionarea eficientă a FNDAMR, în proiect au fost incluse mai multe modificări ce țin de procedura privind administrarea, autorizarea și controlul asupra eficienței utilizării mijloacelor destinate subvenționării. Aceste modificări se atribuie pct. 120, pct. 121-123, pct. 127, pct. 129-130, pct. 134, completarea cu un punct nou 142¹, pct. 146, pct. 148, pct. 149, pct. 161, pct. 164, pct. 166, pct. 172, pct. 201-205, inclusiv se propune completarea cu pct. 170¹ și pct. 208-210.

Modificările și completările propuse sunt necesare din considerente de transparență decizională și pentru a ajusta prevederile Regulamentului la prevederile Codului administrativ. Astfel, au fost stabilite cerințe clare pentru actele administrative defavorabile emise de Agenție, în temeiul cărora dosarele de subvenționare sunt declarate neeligibile. Prin urmare, înainte de a emite un astfel de act, solicitanților de subvenții li se garantează dreptul de a completa dosarele cu documentele-lipsă și să remedieze alte neajunsuri constatate, abordându-li-se, în același timp, un termen rezonabil (suficient) pentru înlăturarea neajunsurilor, în dependență de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către solicitant pentru a se conforma cerințelor înaintate. Prin aceste norme se urmărește îmbunătățirea indicelui calitativ la examinarea

dosarelor.

În conformitate cu prevederile actuale solicitanții de subvenții pot depune un dosar nou de subvenționare pentru aceeași submăsură, dacă dosarul depus anterior a fost respins din cauza unor iregularități. Considerăm această practică desuetă din mai multe puncte de vedere. Întâi de toate pentru a depune un nou dosar, solicitantul este legat de data limită 31 octombrie a fiecărui an de subvenționare, după care pierde această posibilitate. Această abordare nu este echitabilă, deoarece pot exista dosare de subvenționare depuse chiar în ultima zi, iar o nouă depunere, în caz de constatare a unor iregularități, este imposibilă. În al doilea rând, dosarele de subvenționare sunt voluminoase, unele fiind depuse chiar și în mai multe volume. Respectiv, depunerea repetată a unui dosar cu anexarea documentației aferente este un proces anevoios și neprietenos pentru producătorul agricol. Mai mult ca atât, spațiul de depozitare al dosarelor la Agenție tot este limitat. De aceea, în locul depunerii unui nou dosar de subvenționare, prin prisma normelor din Codul administrativ, se propune ca, în cazurile corespunzătoare, solicitantul să depună la Agenție o cerere de reluare a procedurii de examinare, la care va anexa toate documentele și probele care demonstrează înlăturarea neajunsurilor din cauza cărora dosarul a fost declarat neeligibil. Termenul de depunere a unei astfel de cereri este de 3 luni din momentul în care solicitantul a aflat sau trebuia să afle despre temeiul pentru reluarea procedurii. În acest caz, cererea se va anexa la dosar, împreună cu documentele prezentate, iar procedura de examinare va fi reluată.

Conform prevederilor Regulamentului și Legii 276/2016 în redacția de până la 31.12.2021, beneficiarii de subvenții erau obligați să le restituie în cazul intrării acestora în proces de insolabilitate.

Deci, simpla realizare a condiției cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate genera obligația beneficiarului de a restitui subvențiile accesate, chiar dacă bunurile investiționale existau, iar criteriile de eligibilitate în privința acestora erau menținute și chiar dacă producătorul agricol avea intenția să redreseze situația sa economică, cu ieșirea ulterioară din procedura de insolabilitate.

În condițiile în care beneficiarii de bună credință erau obligați să restituie subvențiile accesate (ca efect al intrării în insolabilitate), situația financiară a debitorului se înrăutățea și mai mult, creând premise pentru falimentarea acestuia.

Noile reglementări au menirea să susțină producătorul agricol insolubil, să-l încurajeze să-și redreseze situația economico-finanțiară. Astfel, atât timp cât debitorul (producătorul agricol beneficiar de subvenții) insolubil sau cel aflat

sub observație activează, iar criteriile de eligibilitate stabilite pentru obiectele subvenționării sunt menținute în continuare, aceștia nu vor fi obligați să restituie subvențiile.

În altă ordine de idei, dacă în privința producătorului agricol se intențiază procedura falimentului, procedura simplificată a falimentului sau o procedură de dizolvare cu lichidare, beneficiarul va trebui să restituie subvențiile accesate, dacă la momentul intentării procedurilor respective încă nu a expirat termenul de menținere a criteriilor de eligibilitate asupra obiectelor investiționale. Acest raționament reiese din faptul că procedurile invocate presupun lichidarea masei debitoare prin înstrăinarea activelor debitorului, inclusiv a obiectelor investiționale.

Este imperativ punerea în aplicare la data publicării a hotărârii respective, deoarece procesul de recepționare a cererilor de solicitare a subvențiilor pentru anul 2022 a fost deja demarat la 1 februarie curent, precum și în scopul executării art. II, alin. (2) a Legii nr. 222/2021 pentru modificarea Legii nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.

Prin urmare, punerea în aplicare a propunerilor din prezentul proiect de hotărâre privind îmbunătățirea condițiilor de acordare a subvențiilor, vor genera majorarea subvențiilor solicitate de cca 100 mil. lei.

În contextul ședinței organizate la Guvern din data de 29 martie 2022, proiectul a fost completat cu următoarele modificări:

1. Submăsura 1.3. ” Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional, se propune a fi exclusă. Urmare a acestei modificări se impune abrogarea anexelor nr. 3 și nr. 4 la Regulament.

2. Submăsura 1.7. ”Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și organizații de creditare nebancară, se propune a fi divizată în două submăsuri separate, și anume una pentru accesarea creditelor investiționale și alta la accesarea creditelor pentru mijloace circulante.

5. Fundamentarea economico-financiară

Mijloacele FNDAMR vor fi distribuite/redistribuite conform măsurilor/submăsurilor de sprijin și categoriilor de producători agricoli, în limita mijloacelor financiare disponibile aprobate anual prin Legea bugetului de stat, în conformitate cu Legea nr. 276/2016 și Hotărârea Guvernului nr. 455/2017.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de hotărâre prevede operarea unor modificări și completări în Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a

mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md la rubrica "Transparența decizională", <https://maia.gov.md/ro/content/proiecte-de-documente> și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md

9. Constatările altor expertize

Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, a fost examinată, la data de 18 ianuarie 2022, în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, iar proiectul de hotărâre a fost examinat, la data de 25 ianuarie 2022. Ambele proiecte au fost susținute cu luarea în considerare a recomandărilor expuse.

Proiectul de hotărâre a fost examinat și supus expertizei juridice conform rapoartelor nr. 04/1865 din 24.02.2022 și nr. 04/2249 din 10.03.2022, propunerile și obiecțiile au fost luate în considerare.

Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural a fost examinat și supus expertizei anticorupție de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

Concluzia expertizei.

Prin proiect se propune modificarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. În acest context, se propune lărgirea cercului de subiecți pasibili de subvenționare, la moment fiind pasibili doar producătorii agricoli. Potrivit proiectului sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, grupurile de producători, instituțiile de învățământ și cercetare-inovare din

domeniul agricol, precum și asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații. Totodată, se propune majorarea cuantumului unor subvenții, facilitarea unor condiții de subvenționare și completarea listelor bunurilor procurarea cărora este eligibilă pentru subvenționare.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și sunt în conformitate cu interesul public.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc care să genereze riscuri de corupție.

Secretar de stat

Sergiu GHERCIU